

Albina

Revista Enciclopedică Populară

Apare în fie-care Duminică

Abon. în țară pe an Lei 5 | Abon. în străin. pe an Lei 8
6 luni » 3 | Un număr 15 bani
Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate 5 bani cuvântul.
Manuscrisurile nepublicate se ard

Comitetul de redacție:

Ion Kalinderu

P. Garbovicișeanu
C. Rădulescu-Motru
G. Coșbuc
J. Otescu
P. Dulfu

G. Adamescu
V. S. Moga
N. Nicolaescu
Const. C. Pop. Tașcă
Gr. Teodossiu.

SUMARUL: G. Coșbuc, Dorobanțul. — Spiru C. Haret, O propunere. P. Garbovicișeanu, Biserica și Școala. — Economul St. Călinescu, Aibinel. — Ion Kalinderu, Creștinismul și imbrăcămintea. — Th. D. Sporanția, Tărani luminați. — P. Dulfu, Omul nemulțumit. — Icon. Const. Nazarie, Mărturisirea unui adevăr. — O faptă adevărat creștinească și românească. — C. Rădulescu-Motru, Eroii timpului nostru. — G. Missail, Cugetări. — Gh. Adamescu, Datoria de a fi soldat. — I. Otescu, Plouă de sânge. — Grig. Teodossiu, Teatru sătesc. — V. S. Moga, Cronica agricolă și comercială. — Informații.

Ilustrațiuni: Faustina cea tinăreă. — Pieptănături artistice. — Coafură numită *co-rymbium*. — Messalina. — Matronă creștină din primele timpuri ale creștinismului. — Lucreția. — Carissia. — Iulia, fiica lui August. — Poppea, soția lui Nero. — Iulia, soția lui Titus. — Plotina, soția lui Traian. — Sabina, soția lui Adrian. — Faustina, soția lui Marcu-Aureliu. — Crispina, soția lui Comodiu. — Octacila, soția lui Filipp. — Cornelia Salonina, soția lui Galian. — Elena, soția lui Constantin. — Livia, soția lui August. — Confură de la începutul secolului I după Christos. — Julia, fiica lui Traian. — Pagina glumă: Statul rău.

Deslușiri pentru D-ni! abonați.

Cu acest număr revista a intrat în al IV-lea an al existenței sale. Conform hotărîrii luate de comitet n'am trimis de cât abonaților cari au fost achitați pe anul al III-lea, celor ce au cerut a se înscrie pe anul al IV-lea și la câți-vă din cei neachitați cari au rugat cu insistență a nu li se suspenda trimiterea făgăduind că vor achita cât mai grabnic.

Rugăm dar pe abonații noștri cari sînt achitați pe anul al III-lea și au fost suprimați fără cererea lor, să ne comunice când au achitat abonamentul ca în cas de eróre să putem îndreptă, iar de au încredințat altor persoane costul, iarăși să ne comunice, arătându-ne precis, numele, funcția și domiciliul acelor persoane.

Mai rugăm pe toți d-ni! abonați cari și-au schimbat domiciliile să ne comunice noua lor adresă, arătând neapărat unde au primit revista în trecut.

Cei ce ne trimit bani să scrie pe dosul cotorului mandatului deslușit pe ce timp trimete abonamentul; iar dacă cere abonamentul din nou să scrie deslușit numele și comuna pe cotor. Cei ce trimit și pentru alți abonați să puie deslușit pe cotorul mandatului numele și comuna în care locuiesc fie-care abonat.

În cas când unui abonat nu i se aduce revista cel mult a treia zi după Duminică, să reclame oficiului poștal prin care primesce și de nu e satisfăcut să ne reclame nouă. Același lucru să-l facă și când li se aduce revista neregulat.

Numerile ce n'ar fi fost primite la apariție și nu ne vor fi reclamate cel mult în 15 zile de la data lor, sub nici un cuvînt nu se vor mai trimite.

Tirajul revistei fiind redus numai la numărul abonaților și rezervându-ne numai un număr foarte restrîns de colecții, rugăm cu insistență pe d-ni! abonați a ține socotelă de avîsul nostru, în interesul d-niilor lor.

Abonații neachitați încă și cari ar dori să continue abonamentul în anul al IV-lea, să se grăbescă a achita cel mult pînă la 10 Octombrie pentru a li se puté da No. 1 și 2 din anul al IV-lea.

Administrația.

DOROBANȚUL

Strecurați prin plumbi și săbiu dorobanții drum deschid,
Inimoși s'asvîrl prin șanțuri și de-avalma sar pe zid.

Și erà prin șanț perire și vèzduhul tremurà
Iar dincolo, prin redută, mórtea cea de veci erà.

Tropot de picioare multe, fum și abur ca 'ntr'un iad,
Vuet cum îl fac prin baltă cei ce-alunecă și cad.

Dar roiaū mereū flăcăii răsăriți ca din pămînt,
Valuri ce 'necăū reduta, scufundându-se 'n mormînt.

Unul singur în roirea de viteji, un dorobanț,
Zăboveà trudit pe-o scară, răsărit și el din șanț.

Apucase strîns cu-o mână parapetul ca 'n asalt,
Dar erà prea slab pe semne, zidul lunecos și nalt.

Cei sosiți cu scări, în juru-i își făceau în grabă rost
Și treceau, urmându-i alții, iar el tot pe unde-a fost.

Iat'un căpitan, din urmă, aducënd în foc pe-ai lui
Dă de el. «Cu sirg băete! Ce 'ntârđii de nu te sui?»

El abia-și întorce capul. «N'am putere să mă urc.
Mă trudes cu stînga numai! Bată-l Dumneđu de Turc!»

«Ții în sin, se vede drépta! «Pune drépta! N'o ținé —»
«Cum n'aș pune-o, și-i sub scară! Uite-o jos, și calci pe ea.»

Și-ajutându-i căpitanul el se nalță 'ncet, încet,
Dă un chiot și se nalță, răsărind pe parapet

Vede jos încăerarea luptătorilor voinici
Un amestec orb ca 'n cuibul răscolitelor furnici.

El înalță 'n vînt chipiul, strig'un nume drag și sfînt
Și-apoi sare pe ziduri, în redută, și'n mormînt.

Ea eră pămînt al nostru, smuls din sufletul turcesc
Și voiă și el să móră — pe pămîntul românesc!

G. Coșbuc.

O PROPUNERE

Sînt trei ani astăzi de când Albina și-a luat sborul. Ceî cari atunci aũ fost pãrtași la aducerea ei pe lume, își aduc aminte cu ce entusiasm și cu ce mari speranțe aũ intrat ei în luptă. Modestele mijlõce ce aveau la dispoziție, departe de a-i descurajã, aũ fost pentru dinșii un îndemn mai mult, față de scopul mare ce aveau în vedere.

În acești trei ani, încurajãrile nu aũ lipsit Albineî. Ea a gãsit sprijin din partea autoritãții școlare superioare, în limitele destul de restrãnse ale puterilor sale; iar õmenii cu prevedere, cari-și dau sãmã de însemnãtatea țintei ce se urmãresce, nu i-aũ refusat concursul autoritãții, experienței și îndemnurilor lor. Insuși numele omului de bine, care nu lipsesce nicãeri unde este vorba de a se realizã o idee mare, și care este înscris și în fruntea comitetului revistei, este o dovadã cã munca fãrã preget ce s'a pus pentru a se susține Albina pe calea ce a apucat este prețuitã dupe cum meritã, chiar de õmenî încercați în munca pentru binele public.

Dar sînt enorme greutãțile pe cari trebuie sã le învingã o revistã ca Albina, pentru ca sã ajungã a fi, dupã cum trebuie sã fie, propagatorul cuvintului celui bun pinã în colțurile cele mai depãrtate. Ceî cãți-vã amici cari am fost puși în poziție de a cunoște lucrurile de aprõpe, scim ce sumã de energie, de pricepere, de devotament și de completã desinteresare aũ pus în serviciul ei, tinerii inimoși, cari

nu au esitat să-î sacrifice ostenele și timpul lor. Si cu toate acestea, reaua voință a unora și indiferența multora au făcut ca rezultatele realizate să nu fie tocmai așa cum le doresc inițiatorii **Albinei**. Apelul publicat de dinșii acum două săptămâni va pute face pe ori-cine să judece, pe de o parte serviciile ce a adus ea, iar pe de alta natura greutăților cu cari are ea să lupte.

Prin comparație, acesta mă face să mă gândesc la ușurința cu care se nasc și se întind unele publicații de speculă, al căror scop este tocmai contrar celui pe care-l urmărește **Albina**. Există o infamă literatură, care lucrează pe față contra moralei publice, contra simțului de solidaritate națională, contra tuturor bunelor sentimente pe cari școlă, biserica și publicațiile de felul **Albinei**, lucrează ca să le desvolte și să le întărească. Acea literatură are în serviciul ei nenumerați agenți de propagandă, cari o fac să pătrundă pretutindeni. Ei profită de împrejurarea că citirea începe a deveni o adevărată trebuință chiar în stratele de jos ale poporului, pentru a-și strecură marfa lor cea necurată.

Acastă propagandă pune în primejdie însăși temeliile Statului, și contra ei noi nu facem nimic ca să luptăm.

Ore n'ar fi vremea ca omenii cinstiți și cu iubire de țară, să opue alianța lor onestă contra alianței miserabile a speculanților și a vrăjmașilor nămului nostru? Până când vom asista impasibili la lucrarea de desorganizare care se urmărește sub ochii noștri, fără sfială și țără rușine?

Mijlocele de luptă nu lipsesc; trebuie numai să vrem să luptăm.

De o cam dată, un lucru s'ar pute face cu înlesnire: să se formeze o societate pentru propagarea cărților și publicațiilor celor bune și utile.

Sînt atît de mulți aceia cari vor fi colaboratorii naturali ai acestei societăți, și sacrificiul ce se va cere fie-căruia va fi așa de mic, în cât nu pot crede că succesul ei nu va fi mare. Toți membrii corpului didactic, de la cel mai de jos pînă la profesorul de universitate, preoții, studenții, inginerii, persoanele din administrație, precum și toți cei cari știu carte și cari vor ca și alții să scie, toți aceștia vor trebui să dea concursul lor societății, care va avea o acțiune

cu atât mai energică și mai simțită, cu cât va fi mai numerosă.

Obiectul ei va fi de a provoca, de a încuraja și de a susține publicațiile de vulgarizare a cunoștințelor utile, scrierile patriotice și morale, și în genere propaganda prin cărți, prin reviste, prin imagini, în sensul dezvoltării și întăririi sentimentului patriotic și național, și a ridicării nivelului moral și cultural al poporului.

Să nu se creadă că sacrificiile ce ar reclama o asemenea activitate ar fi grele. Dacă societatea ar număra câte-vă mii de membri, cari să cotiseze măcar cu un leu pe an, ea și-ar forma îndată un capital de câte-vă mii de lei, cu care ar pute face multe lucruri. Acești bani s'ar distribui în premii autorilor, în cheltueli de imprimare și de propagandă, dar ar reintra mai toți, poate chiar înmulțiți, din vîndarea scrierilor pe prețuri foarte modeste.

Cunoscuta **Societate Biblică** are întocmai această organizare. Ea are un mare număr de membri, a căror cotisație este foarte mică; și cu toate acestea cine nu scie imensul câmp de activitate al ei?

Să facem și noi ca dînsa, și să fim și noi siguri de reușită, pentru-că scopul nostru va fi nu mai puțin nobil de cât al ei; și dacă mijlocele noastre vor fi, cel puțin de o cam dată, mai restrânse de cât ale ei, vom împlini prin devotamentul și prin stăruința noastră ceea-ce ne va lipsi din partea mijloacelor materiale.

De multe ori, împrejurările impun în mod așa de imperios unele idei, în cât e de ajuns să arunce cine-vă o vorbă, pentru ca să se prindă rădăcină. Cine scie? poate că și ideea societății despre care vorbesc aci să fie una din acestea, și ca **Albina** să fie povovăduitorul ei.

Spiru C. Haret.

UN CUVÎNT

Nu e tot-d'a-una bine să spunem tot ce avem pe inimă, dar trebuie să căutăm ca să nu avem pe inimă nimic din ce nu putem spune.

Biserica și Școla.

un adevăr care nu se poate tăgădui, cum că trăinicia și fericirea unui popor se întemeiază pe bunul mers al școlei și al bisericii. Astăzi, cele mai puternice și trainice țări în lume, sînt acelea unde biserica și școla se află la înălțimea chemării lor. Și nici nu se poate alt-fel, căci școla pe de o parte luminează mintea omului, i-o înbogătesce cu tot soiul de cunoscințe folositoare și face pe om să cunoască pentru ce trăește în lumea acésta și cum trebuie să trăiască; iar biserica pe de altă parte încăldește inima omului pentru tot ce e bun și frumos, îl îndreptă spre Dumnezeu, care e perfecțiunea desăvîrșită, îl îndemnă să făptuiască numai ce e bun. Cu un cuvînt: *binele și fericirea omului atárnă de biserică și de școlă*. Popore fără biserică și școlă nu pot să trăiască, căci unde e biserică și școlă acolo e lumină și unde e lumină, acolo e viață. De aceea cu drept cuvînt s'a ȃis de un mare învățat, că dacă i s'ar da școla pe mână, el ar schimba fața omenirii, adică ar pune pe om în stare să cunoască, care e rostul lui în lume, cum trebuie să trăiască și cum se poate apropia de Dumnezeu.

Poporul român a suferit mult în cursul vécurilor. Dacă citesci în Istorie, rămâi uimit de marea lui răbdare, de puterea lui de muncă și de jertfă. Și cine ȃre să-i fi oțelit sufletul? Cine l-a mângâiat? Cine i-a dat credință în viitor? Singură biserica a fost balsamul cel răcoritor. La sînul ei găsit-a el milă și adăpost. De aci numai căpătă el putere și încredere în sine; de aci numai se inspiră el cum să lucreze pentru lege și țară. Biserica eră singurul izvor de lumină și de viață pentru poporul român. Putem afirmă cu tȃtă convingerea, că dacă Românii n'ar fi avut ca pavăză biserica creștină nu sciū dacă ar mai fi existat ca neam, nu sciū, dacă ar mai fi avut o țară.

În vremurile din urmă pe lângă biserică, Româniul a și școlă. Nu e comună, nu e centru mai populat, unde să nu se găsească și acest focar de lumină pentru popor. Prin urmare în zilele noastre avem cele două mijloace puternice pentru luminarea și înălțarea poporului. Ni se pune însă întrebarea: înaintat-a poporul român din punct de vedere moral și material, potrivit, cu vederile noastre despre scopul bisericii și al școlii, potrivit cu jertfele ce am făcut și facem pentru aceste două instituțiuni? Mai sînt rele de care să fie bătuit poporul nostru? Are el conștiință deplină de chemarea lui pe acest pămînt? Are el cunoștință de trecutul lui pe pămîntul românesc și de rostul lui în viitor? Își cunoște el prietenii și dușmanii ca să scie odată cum să se porțe față de ei?... La aceste întrebări voi căută, după puteri, să răspund în *Albina* în cursul anului al IV-lea.

P. Garbovicénu.

„ALBINE I“

Mult te ostenești, Albina! scopul tău este să aduci dulcetta și lumină. Nu toate timpurile și nu toți anii îți sînt priincioși pentru ajungerea scopului tău! Cu toate acestea tu cauți să-ți faci datoria firei, cu care ești înzestrată de creatorul tău. Într'un an ești mai fericită în rezultate; în alt an împrejurările te strîmtoază, tu însă urmază-ți calea cea bună, căci pămîntul Românesc este mînos și nu te vei găsi nici odată în neputință de a-și atinge scopul.

Destul amar s'a vărsat în trecut scumpa Românie; e deci trebuincios ca viitorul să-i fie dulce și luminos. Scopul tău îmbrățișînd dorința României și a României, nu poți să nu fie vădit cu ochi buni de toți cei, ce simt românesc.

Tu, Albina, mie mi-ești dragă din toate punctele de vedere, în particular te privesc cu plăcere, când te ved, îmbrăcată în haină frumoasă, românească și rațională. Limba ta e românească și plăcută, așa în cât mierea ce scoți din gură nu este pusă în chilii murdare, nici acoperită cu sdrențe infecte.

Mergi dar cu bine înainte, fă-ți datoria sfîntă și nu vei pieri de nici un rău!

Economul St. Călinescu.

Prof. la Seminarul Central și Nifon Mitropolitul.

Creștinismul și îmbrăcămintea

Soefii latini ca Ovidiu, Propertiu, Tibul, Marțial, Gallu, etc. ne dovedesc ce preț mare se puneă pe îngrijirea părului la Roma, căci vorbesc foarte pe larg de acest subiect, adică descriu numeroase coafuri, mai cu seamă la femei, îngrijirea lor, podóbele ce li se adăogau și parfumurile ce se întrebunțau. Acești amici ai Muselor ne ini-

Faustina cea tinără.

Pieptănături artistice.

Coafură numită *corymbium*

Messalina.

țieză în secretele de cari se serviau femeile pentru a face să se creză că au păr frumos; ei ne descoper tóte mijlócele la cari recurgeau pentru a ademeni poporul nepriceput.

Lucreția

Carissin

Iulia
Fiica lui August

Epoca Republicei

Poppea
Soția lui NeroIulia
Soția lui TitusPlotina
Soția lui TraianSabina
Soția lui AdrianFaustina
Soția lui Marcu-
AureliuCrispina
Soția lui ComodțuOctacilla
Soția lui FilipCornelia Salonina
Soția lui GalianElena
Soția lui Constantin

Trebue să recunoscem că aceste nimicuri, aceste lucruri ușurele, acea căutare a voluptății, și acea furie de plăceri a lumei romane, a scăzut cu încetul sub influența creștinismului. In locul acelor femei, cari își împodobesc pe întrecute mândria cu diamante falnice, vecinic înfundate în ospețe și orgii, vin acum și femeii acoperite cu vëluri pudice cu stofe cu culori închise, la cari nu se vëd de cât descență și simplitate. In locul acelor patriciane barbare, cari pedepsesc nedibăciile sclavelor lor, înfigându-le un ac în sân, sînt acum și femeii, cari numesc surorii pe servele lor, și împreună sînt umi-

Matronă creștină din primele timpuri ale creștinismului.

lele serve ale lui Christos. Nicî nu puteau să urmeze mai bine prescrierile Sfintului Pavel, care le dîsese :

«Asemenea voesc ca femeile să se rîge în îmbrăcăminte cuviincioasă, cu sfială firescă și cu mintea întrégă; să se gătescă, nu cu împletituri ale părului și cu aur sau mîrgăritare, sau vestminte foarte scumpe, ci prin fapte scumpe, cum se cuvine femeilor cari făgăduesc temere de Dumnezeu.»

Da, ast-fel umblau în lume acele creștine, cari respinsese cu generositate tôte farmecele toaletei și ale luxului, pentru a purtă haina Acelui care a dîs : «jugul meu e plăcut și sarcina ușoră.» Óre așa de ușor de purtat este un jug care interdice scumpetea îmbrăcăminteii, farmecul găteleii, óspețele, spectacolele, emoțiunile cercului și teatrului ?

Putea să fie așa de dulce pentru acele femei, de un rang atît de înalt, să renunțe pentru tot-deauna la întruniri literare, unde un Catul, un Ovidiu, un Propertiu, le adăpau cu ambrosia laudei lor, le îmbătau cu nectarul versurilor ; unde Sallust desfășurà sub ochii lor icóna istoriei romane ; unde Petroniu desfătà lenea lor și le încântà malițiositatea cu sarea cronicelor sale scandalóse ?

Da, acele femei creștine, deosebindu-se de cele-lalte, aveau curagiul de a respinge toate aceste desfătări, de a renunța la acele farmece ale trecutului lor, pentru a urmări pe Christos și a purta crucea sa. Cum s'a putut face una ca aceasta?

Prin schimbarea ce Evanghelia adusese în gusturile lor, în minte și în inimă, admirabil efect al acelei atmosfere, care le făcea să asculte cu lăcomie cuvintele austere ale Apostolului Petru:

«Femei, fiți supuse bărbaților voștri! podoba voastră să nu

Livia, soția lui August.

Coafură de la începutul secolului I după Christos

Julia, fiica lui Titu.

fie cea din afară a împletiturii părului și a punerii de scule de aur, sau a îmbrăcării de haine».

Această nouă învățătură, adevărata contra-otrăvă a maximele lumesci, făcuse pe femei să privească ca zadarnice și amare, ca primejdioase, acele bunătați cari acum le însuflau desgust și orôre. Ele nu mai găsiu farmec de cât în laudele aduse Domnului în sfintele sale basilici, de cât în caritate, mile, cercetarea neputincoșilor, bolnavilor, celor încercați cu tot felul de suferințe.

Părinții bisericei neapărat nu pregetau de a le încurajă să stăruiască în acea viață sfintă. Ei le diceau pentru a le întări în disprețul luxului și cochetăriei, pentru a le scăpa de mrejele vanității:

«Orî-ce bărbat, care se rógă sau vorbește profetic, având ceva pe cap, necinstesce capul său.

«Și orî-ce femeie, care se rógă sau vorbește profetic cu capul neînvelit, necinstesce capul ei, căci una și aceeași este cu cea rasă.

«Căci dacă o femeie nu-și învelesce capul, tunță-se; iar dacă urît este pentru femeie ca să să tunță sau să se rață, învelască-și capul.

«Căci un bărbat nu trebuie să-și învelască capul, fiind chipul și mărirea lui Dumnezeu; iar femeia este mărirea bărbatului.»

Să facem urări pentru ca femeia din țilele noastre, inspirată de sentimentele de cari se însuflețeau femeile la aurora creștinismului, să rămăe statornică în aceleași principii de credință și de modestie, pentru ca, cu tötă transformarea societății și mersul timpului, acele frumoșe învățături să domnescă în inima ei și s'o întărescă în o cale așa de gloriösă.

Ion Kalinderu.

ȚĂRANI LUMINAȚI

Ne trebuie țărani luminați! Da. Dar luminați la ce? Luminați ca să scie a găsi mai repede drumul de a intra funcționari? Luminați ca să se apuce de meserii pe cari nu le cunosc și pentru care nu sînt pregătiți? Dar ce vor deveni atunci mănóșele pămînturi ale țării noastre? Cine vor îngriji de aceste pămînturi cari s'au secătuit crescînd copii de aceia cari uită de ele și le părăsesc, ducîndu-se la orașe să ajungă peritori de fóme ori să infunde pușcăriile?

Ne trebuiesc țărani luminați, a munci pămîntul cu îndemănare și a se folosi de bunurile lui; ne trebuiesc țărani luminați ca să rămână țărani.

Ar trebui create școli practice chiar de către particulari, ori de asociațiuni, școli în cari să se primescă copii nu cu acte de paupertate, ci copii de ómeni cu dare de mână ca să învețe a fi și a rămăne țărani.

Románul o fi avînd multe cusururi dar are și ceva bun: când apucă într'o parte o scóte la capăt. Nu de mult s'a apucat de carte și am ajuns de s'au prea înmulțit cărturarii.

Când vor vedé că singură cartea fără aplicație practică nu e de ajuns, se vor da la muncă folositoare: decí, o hotărîre bărbătescă și vom avé țărani, și încă țărani luminați.

Th. D. Sperantia.

OMUL NEMULȚUMIT

— Legendă —

Un lucrător, ce ziua tótă —
 Ba une-orî și nóptea încă —
 Muncia, ca să-și câștige pâinea,
 Tăind la piatră dintr'o stâncă, —
 Odată, cum eră de muncă
 Din cale-afară obosit,
 Iși înălță 'n spre cer privirea
 Și 'n sine ast-fel a grăit:

«O, Dumneșeule prea sfinte!
 «De ce tu ore m'ai lăsat
 «Să duc atâta greu în lume?
 «De ce nu sînt și eū bogat, —
 «Să am argați, să am în casă
 «De tóte câte-mi trebuesc,
 «Și 'n loc de-a mă trudi cu munca:
 «Să stau și să mă odihnesc?..

Atunci — din înălțime-un înger
 Veni la el și-î dîse: «Fie
 Precum doresci...» Și muncitorul
 Crescut de mic în sărăcie
 Se pomeni ca 'n vis d'odată
 Bogat, scutit d'orî-ce nevoi, —
 Și 'n loc de-a se trudi cu munca,
 Stetea lungit pe perne moi... .

Dar într'o di trecu pe-acolo
 Al țării rege 'ncoronat,
 Cum umblă regiū: în trăsură,
 De patru cai frumoși purtat,
 C'un șir de călăreți 'nainte
 Și călăreți avend și 'n urmă... .
 Bogatul din pridvor îl vede,
 Și fericirea i se curmă.

«Ce strălucire! câtă pompă!..»

«Așă viață-ași înțelege!..»

«Eū nicī pe sferț nu sīnt ca dīnsul...»

«Ah, pentru-ce nu sīnt eū rege?...»

— «Să fie dup'a ta dorință...»

Iī dīse iar cel īnger blānd

Cu vocea sa māngāetōre,

Din cer la dīnsul coborīnd.

Și rege se făcū bogatul.

Umblā printre supușii sēi

Intr'o căruță d'aur, trasă

De patru cai ca nisce smei,

C'un șir de călăreți nainte,

Și-aveā și 'n urmă călăreți... .

Dar, iată, sōrele rēsare,

Nālțāndu-se pe cer māreț!..

Și-a luī luminā — foc ce arde

Ē pentru globul pāmīntesc;

De sete iarba se usucā

Și florile se oflesc.

Sērmanul rege nu mai pōte

De nābușala arđētōre ..

«Ah, Dōmne!.. (se gāndesce 'n sine)

«Ce mult aș vrē să fiū eū sōre!...»

— «Prea bine!» īngerul iī spune

Din noū. «Va fi precum vreī tu...»

Și regele pe loc īn sōre

Strālucitor se prefācū.

Și de pe cer cu câtā falā

Iși aruncā a sa privire

Spre lumea ce steteā uīmitā

De-a luī mārēțā strālucire!... .

D'odatā īns'un nor apare,

Drept sōre se așezā chiar;

Sā scalde 'n raze-acum pāmīntul,

Se 'ncercā sōrele 'n zadar...

«Of!» (plin de ciudă el grăesce,
Vedând că strălucirea-î piere)
«Acest nor nu mă bagă 'n sémă,
«Iși bate joc de-a mea putere!..

«El e mai tare decât mine!..
«Vai, pentru-ce nu sînt eū nor?..
Și îngerul îi dice iară:
— «Să se 'mplinescă al tēū dor!..
Și 'n nor pe sóre mi-l preface
Iar norul varsă mări de apă,
Potop îngrozitor, de care
Necopleșit nimic nu scapă;

Semănături, flori, case, ómenī,
Se 'necă 'n unde, pier de-arîndul:
O stâncă, numai, stă mărēță
In fața lui, desprețuindu-l..
«A!» — dice norul, — «stâncă asta
«Mē 'ntrece în puteri pe mine?..
«De ce nu pot să fiū eū stâncă?»
Și bunul înger iarăși vine, —

Și 'n stâncă norul mi-l preface..
Iar stâncă arsă e de sóre,
De ploī și vînturi e bătută,
Dar stă pe loc nepăsătóre.
D'odată îns'un oră sosesece,
Avênd pe umēr o casma;
El dă în stâncă cu putere
Și stâncă 'ncepe-a se sfărma..

«Vai, Dómne!.. Muncitoru-acesta
«Mē prăpădesce, mă dobórá!..
«De ce nu-s muncitor, ca dînsul?..
Și iar cel înger se cobórá
Din cer, și-ī dice cu blândețe:
«Să se împlinescă ce-aī cerut..
Și bietul om — din stâncă iarăși
In muncitor s'a prefăcut..

Fusese-avut, — fusese rege! —
 Iar astăzi?.. taie obosit
 La piatră, cum tăia 'nainte,
 Al său traiu nu e mai tihnit;
 De sortă însă nu se plânge,
 Căci — a 'ncercat în viață toate,
 Și traiu fără' de necaz el scie
 Că 'n lumea asta nu se pôte...

P. Dulfu.

Mărturisirea unui adevăr.

Revista «Albina» propovăduiesce cu multă râvnă dragostea către Biserică și Școlă; a propovădui dragostea către Biserică și Școlă e tot ce pôte urmări mai bun un om, o societate, o națiune. Dragostea către Biserică sporesce credința, care vindecă minunat durerile în viață, care duce și aduce la viață în vécul de acum și cel viitor. Dragostea către Școlă aduce la înțelepciune și duce la fericire; lumea întrégă alérgă și după una și după alta.

O revistă care caută să dea unuî popor viață, înțelepciune și fericire este îngerul păzitor al aceluî popor. Pentru aceste motive doresc ca revista «Albina» să reușescă pe deplin întru a răspândi la înfinit dragostea către Biserică și Școlă în poporul nostru românesc.

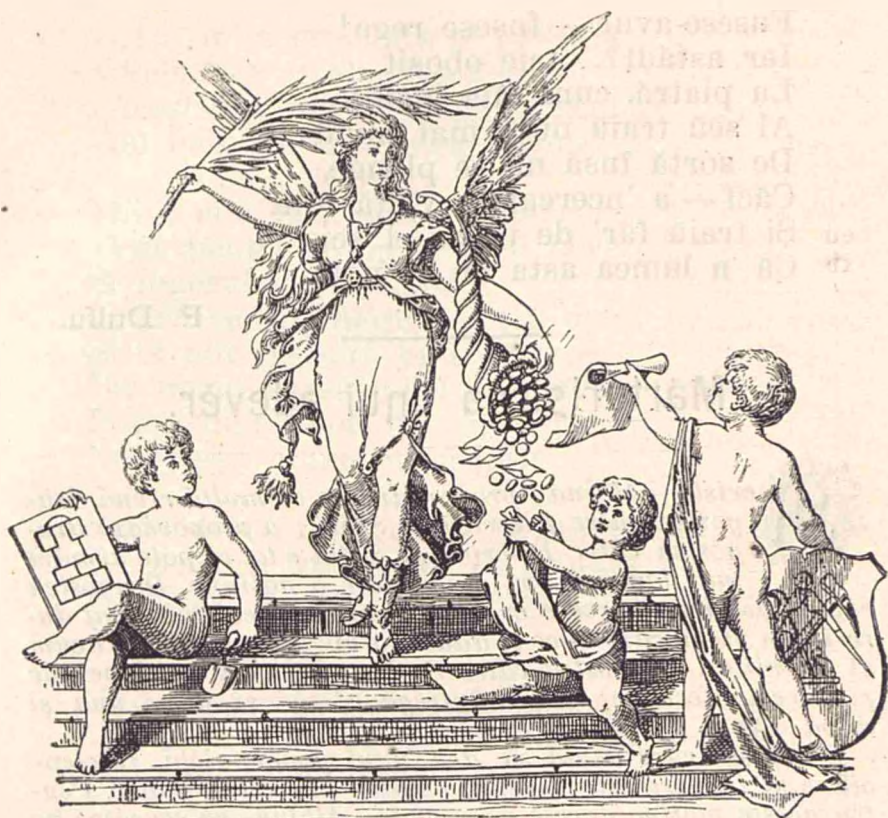
Icon. Const. Nazarie
 Directorul Seminarului Central.

O faptă adevărat creștină și română.

În Botoșani a încetat din viață Nicolae Sofian, fost senator, în vîrstă de 90 de ani.

Defunctul și-a lăsat întreaga avere, în sumă de trei milioane, asilului de infirmii din Botoșani, înființat de dînsul, cu condițiune ca numărul paturilor să se sporască de la 25 la 50; să se înființeze patru școli agronomice pe moșiile sale și să se împartă în fie-care an, la sf. Nicolae, sâte o mie de lei celor mai sêrace familii de săteni de pe moșiile sale.

Să-i fie țarina ușoră și amintirea neuitată!

EROII 'TIMPULUI NOSTRU

Fie-care timp își are eroii săi. Poporul arare-ori se înșelă în recunoșcerea eroilor. El distinge instinctiv o faptă eroică, de o faptă întâmplătoare, sau de o minune divină; se cutremură dinaintea minuneii; se miră de întâmplare, și admiră fapta eroului. Iar în admirația lui transpiră dorința de a imita. Poporul consideră pe erou, ca pe un prevestitor de timpuri mai bune; ca pe idealul de care el trebuie să se apropie în viitor.

Minunea, ca și întâmplarea, îl lasă rece, sau îl înspăimîntă; fapta eroului îl atrage și-l umple de entusiasm. Imaginațiunea poetului se inflăcărează de fapta acestuia, fiind că în ea se oglindesc vitalitatea propriei sale firii. Numai rasele istovite și pesimiste n'au avut poesia eroilor.

Dar dacă în admirația dată eroului se oglindesc optimismul poporului întreg, natural este că timpul care schimbă felul de a fi a popórelor să schimbe și pe erou.

Cerințele timpului trecut îndreptau admirația spre faptele războinice, fiind-că războiul era condițiunea indispensabilă a existenței popórelor, (și ast-fel Herkul trecea de prototipul eroilor anticí); pe când timpul modern, schimbând condițiunile de existență a popórelor, a schimbat și înțelesul eroismului.

Războiul sgomotos, de altă dată, este înlocuit astăzi cu o îndeletnicire în aparență pacinică, în fond însă tot atât de nemilósă: munca. Vitejia războinică asigură exclusiv odinioară existența popórelor antice; *munca și numai munca fără preget* o asigură pe acea a popórelor de astăzi. Eroii timpului nostru sînt *biruitorii prin muncă!*

Lucrătorul, care a isbutit să alunge sărăcia și lipsa din sînul familiei sale; învățătorul și preotul, cari au risipit ignoranța; publicistul, care a făcut să triumfe adevărul; funcționarul, care s'a devotat serviciului; regele, care a dat exemplu de muncă și cumpătare... aceștia ne sînt adeverații eroi, fiind-că prin faptele acestora se întărește temelia popórelor moderne. Și poetul care simte frumusețea biruinței prin muncă, e poetul merit să trăiască în amintirea viitorimei.

Eroismul muncii! Fericite popórele care l au înțeles și îl practică. Puterea și bogăția lor vor merge crescînd; lor li se vor supune tóte némurile pămîntului. În zadar alții vor invoca gloria trecutului, învingători vor fi numai aceia ce sînt organizați prin muncă. Armata acestora e invincibilă, căci în mijlocul ei se găsesc adeverații eroi ai timpurilor noastre!

Iar noi, iubiți compatrioți, dacă e să asigurăm viitorul țarei acesteia, să ne gândim la muncă! Să ne deprindem a ne cultivă și a ne slăvi muncitorii. Să ne punem cu acord în cerințele vremii.

Să scim că numai atunci vom fi pregătiți pentru luptă, când vom ave în mijlocul nostru muncitori cinstiți. Când nu ne vom mai teme, că țaranul are să lenevescă, corupt de alcool și păcate; când pe preot și pe învățător îi vom sci la locul lor, exacti și luminoși ca răsăritul de sóre; când funcționarul va fi așa cum ar trebui să fie; când publicistul și omul politic nu se vor încălzi de cât de iubirea adevărului... atunci, dar numai atunci, să fim liniștiți asupra viitorului țării.

Dar pînă atunci, țara noastră e încă desarmată cu tóte regimentele din cazarme, și cu tóte tunurile din fortărețe.

Adevărata înarmare a țării este organizarea muncii. Acesta s'o înțelegem pînă nu va fi prea târziu.

C. Rădulescu-Motru.

CUGETĂRI

Mergem cu pași repezi către domnia asociațiilor, în practică, nu numai în teorie.

Nu ne mai putem dispensa de la bine facerile marelui legi a inițiativei private, în totul și în toate; nu numai între individ și individ, ci și între cetățeni cu statul.

Nu mai putem rămâne indiferenți la suferințele și lipsurile societății românești, dacă sîntem români...

Mănile tuturor și mai cu seamă a celor avuți, trebuie să se întindă, și umerile să se pue spre urcarea poporului român, la nivelul celorlalte popoare civilizate. Ce s'a făcut, de abea e un început.

Acăsta-i singura cale, *sigură*, prin care vom face din satele noastre, acelea ce sînt Domeniile Coronei: un model perfect de comună rurală modernă.

Acăsta-i singura cale prin care vom industrializa, comercializa și româniiza, ca odinioară, orașele cosmopolite de astăzi. Alt-fel nu vom avea comune urbane moderne.

Nu numai în hardughii mari cât cazarmele, stă puterea, viitorul și gloria unei națiuni.

Și dacă totul se mărginesce în hardughii, de ce n'am face ca și săténul să-și aibă micul său șaleu asemănat celui al țaranului elvețian?

Antagonismul dintre comuna urbană și cea rurală, nu mai poate dura.

Astăzi satele sînt aceia ce au fost și în secolul de mijloc, — sub călcăiele barbarilor; — pe când orașele au ajuns nisele burgurilor feudale: cetăți în cetăți, fără catedrale ortodoxe... Aci lumina cu electricitatea. Acolo cu tăciunile. Unde-i proporția?

Și fie-care burghez cu ajutorul creditului fonciar urban, își edifică castelul său cu turnuri poleite, în care se instalează, ca un idol într'o capiste păgână... o sehastrie, un mormînt în care proprietarul intră de viu. Și acolo vegetează, cu ai săi, în singurătatea cea mai complect posibilă. Or-ce solidaritate, între castel și castel, între burg și restul țării, este tăiată. S'ar păre că castelanii, rumpând legămintele cu țara, vor ca numele lor să nu mai existe în amintirea Românilor, ci numai în a străinilor, cari nu pronunță cuvîntul de Român, de cât pentru a-l insulta. (Dovadă Bulgarii și asociații lor). S'ar păre că mulți potentăți de ai noștri, nu vor să trăiască pe lume de cât ca o *figură zugrăvită pe apă*... Și apoi, vrem noi, ca aceștia să-și repete în totă dimineața:

Dar cu satele, dar cu țara ce facem?

26 Septembrie 1900.

G. Missail.

O dicătoare bătrînă.

Munca e balsamul sîngelui; munca e isvorul virtuții.

Convorbiri cu vecinul meu Niță.

Datoria de a fi soldat.

- Ce te face, vecine, să fii așa posomorit pe ȕiua de aȕi?
 - Ia, necazuri! Pe fiu-meu o să-l iea acum în armată.
 — Și de asta te superi?
 — Veȕi bine. Mă super, fiind-că am umblat în tôte părțile și n'am isbutit să-l scap.
 — Unde ai fost?
 — Da pe unde n'am alergat? Pe la coloneli, pe la maiori, pe la doftori, pe la cine cunoseam și eu; ba m'am căciulit și pe la alții numai ca să-mi dea scrisori. Ași fi fost bucuros să cheltuesc nu știu cât numai să-l scap. Auȕi! Băiatul meu să stea trei ani la cazarmă!..
 — Ce să faci? asta e datorie de cetățen.
 — Datorie... datorie... S'o facă alții, nu ȕic, dar eu nădăjduesc să-mi scutesc băiatul.
 — Și cine să apere țara?
 — Iacă vorbă! Tocmai pe băiatul meu l-ai găsit? Sînt ei alții destui.
 — Dacă or ȕice toți așa, atunci...
 — De! Adevărat este că dacă ar ȕice toți... Dar omul caută să-și facă treba cum îi vine la socotelă.
 — Dar la socotela țării nu te gândești?
 — Auȕi vorbă! Par'că țara se gândește la mine...
 — Dar cine este țara, vecine Niță?
 — Cine? Iaca na! Cine să fie? Guvernu...
 — Veȕi că nu este așa. Șara o formăm noi cu toții: eu și d-ta și Petrache chiristigiul din colț și Vasilache bărbierul de colo și altul și altul... și toți la un loc.
 — Bine, bine, așa este; dar dacă sînt eu țara de ce n'am voie să fac ce vreau?
 — Pentru-că și cel de dincolo ar face tot ce vrea și în loc să fie înțelegere între noi, ar fi numai gâlcévă și — Dómne feresce! — póte chiar bătae.
 — De asta cam așa e...

— Ca să mǎrgă țara bine, trebuie fie-ce om să cugete că lucrăză pentru sine, căci dacă o fi statul — țara — în belșug și nouă o să ne mǎrgă bine.

— Ce! Imi dă mie statul parale?

— Iți dă.

— Hei! bată-te norocul!.. Mai audii una. Adicătelea, dacă or fi parale multe în vistierie, o să mă cheme pe mine și o să-mi dică: «Na și ție, Niță, că avem bani berechet!»

— Nu așa, vecine...

— Dar cum?

— Dacă statul are bani, nu-ți pune biruri și dacă nu-ți țiea, însemneză că-ți dă. Ia veđi acum când statul are nevoie, n'auđi pe totă ziua de biruri și de câte altele?

— Asta așa e, deșu...

— Veđi dar că dacă statul e în nevoie iți țiea mai mult. Deci merge bine statului, merge bine tuturor. Prin urmare și d-ta ai interes ca statul să mǎrgă bine.

— De! Cam așa...

— Apoi nu e tot așa cu miliția? De ce facem serviciu militar?

— Sciū și eū?...

— Pentru-că e nevoie ca țara noastră să fie gata să se apere când ar fi atacată. Ți-ar plăcé, vecine Niță, să te pomenesci acum, când stăm coala de vorbă liniștiți, că vin niște soldați turci ori bulgari ori muscali, ori mai sciū eū ce?... și să te apuce la bătaie, să-ți ia din casă ce-or găsi or să te omóre?

— Ce tot spui brașove? Cum ai să ajungă pînă în București?

— Bine, pe drum.

— Pe drum, pe drum... dar soldații de la graniță ai să-ți lase?..

— A! te-am prins! Veđi nu poți să-ți închipesci o țară ne păzită la graniță...

— Firesce...

— E! Cine s'o păzescă?

— Soldații.

— Dar soldații cine sînt? Nu sîntem noi, nu sînt copiii noștri?

— Ba cam așa...

— Veđi dar că avem noi singuri interes să fie țara apărată. Fie-care om se simte mai sigur în casa lui când scie că țara are armată. Ai auđit d-ta de vremurile mai vechi când n'aveam oștire, cum veniaū Turcii și Muscalii ori când și vai de bieții creștini! D'abia aveaū vreme să fugă cu ce puteaū apucă?..

— Da, mi-a spus bunică-mea, Dumneđeū s'o ierte!.. ci-că așa eră pe vremea ei. Dicea că odată a fugit cu părinții ei pe la Brașov, altă-dată a stat în pivniță o săptămână și le

eră frică să iasă de acolo și la urmă isprăvise mincarea și eră să móră de fóme.

— Ei veđi, vecine, cum eră pe vremea când n'aveam oștire.

— Așa e; ai dreptate.

— Trebuie dar să mergem cu toții la oștire, să ne trimitem bucuros copiii. căci... la urma urmei, apărând țara, ne apăram pe noi înșine.

— De acum am înțeles că și fiu-meu trebuie să mERGă să-și facă serviciul militar.

Gh. Adamescu.

PLOILE DE SÂNGE

Sloile extraordinare din diversele noastre povești populare nu sînt ploii naturale, ci ploii închipuite pentru înfrumusețarea povestirei. Cu toate acestea ploile de sînge, de și extraordinare, nu sînt povești, ci din cea mai înaltă antichitate au fost date ca realități indiscutabile. Că în realitate a plouat sînge e discutabil, dar că plóia sEMENă cu sANGELE e sigur. Țiseiú numai că e numai discutabil spre a nu anticipă, căci în antichitate și chiar pînă curînd în timpurile noastre nimeni nu se ocupase a le analiza; și de alt-fel cei vechi nici despre ce e sANGELE și analiza lui nu sciau mare lucru.

Voiú începe așa dar cu a povești faptele :

Dejá Homer face să cadă o plóie de sANGE ca o prevestire a morței eroilor asupra cărora a cădút: neapărat se pÓte lua ca o înfrumusețare a poemei lui, dar tot pÓte fi un ce asigurător că se sciă de așa ceva. În lumea romană se citéză la anul 14 al Romei (740 a. c.) picături de sANGE din cer; în 538, 570, 572 (2 zile în continuú), 585 (1 zi), în 587 etc. Plutare citéză ploii de sANGE ce au avut loc după mari bătălii p. e. după măcelul Cimbrilor în câmpiile Marsilie.

De la începutul erei noastre se citéză iar multe casurí p. e. la Paris în 582, la Constantinopol la 652, în Ungaria la 787, la Bagdat la 929, în Lombardia (Italia) la 1117, la Brescia a durat 3 zile și 3 nopti la mórtea Papei Adrian II, etc. etc. În 1744 la Genua s'a constatat în urmă că plóia se roșise din cauza unei pulberi pămîntóse roșie pe care un vînt tare o ridicase din munții vecini.

Insă în toate acestea este de constatat 2 lucrurí deosebite: a) au fost ploii roșii ca sANGELE orí roșii-gálbui; b) nimeni n'a căutat să se convingă dacá într'adevăr eră sANGE, și lăsând cAMP liber fantesiei, s'a đis că-s ploii de sANGE, iar în ultimul exemplu ce dederăm ni se arată că nu a fost sANGE.

Aceste ploii minunate pentru antichitate, și naturale pentru noi se pot cită multe și multe și au fost observate în toate timpurile.

În secolul al 19-lea insă fantasia a lăsut loc observațiunei asupra acestor ploii și afară de casul de aparența de plóie, când cad un fel de fluturí roșietici, toate cele-lalte casurí sînt de plóie colorată, nu de sANGE. Constatările óre-cum necomplete asupra ploii din 14 Martie 1813 cădută în regatul Neapolí și cele 2 Ca-

labrii (Italia de ađi), au fost completate în primăvara anului 1846 prin plóia de pămînt din Syam (Jura) care a precizat puţinţa existenţei pulberilor în nori cari să coloreze plóia.

În tómnă aceluiasi an a mai fost o ast-fel de plóie; ea a urmat după nisce furtuni îngrozitoare cari au avut loc pe oceanul Atlantic, furtuni cari s'au întins prin Franţa, Italia, Turcia şi pînă în extremul orient. La Lyon poporul îi dise plóie de sînge. Acéstă plóie a avut loc pe o fórte mare întindere, efectele ei murdărand totul au fost fórte mari, şi s'a constatat că coloraţiunea ei erà datorită unei pulberi argilóse ce conţineã. S'a constatat că cantitatea de pulbere cădută representã o greutate mai mare de 720 tone, încercăturã a 180 care trase de 4 cai voinicî, încercate cu 4 tone de acéstă pulbere (cãruţele nóstre de transportat nisip încarcã maximum 2 tone).

Ehrenberg, căruia i s'au dat mostre din acéstă, pulbere constatã în ele şi 73 forme organice, din cari unele proprii Americîi de Nord: ele făcuserã aşã dar drumul din America în Europa! Pornite la 17 Octombree st. n. din America, aceste pulberi au ajuns peste 4 ðile în Franţa făcënd 61 km. pe orã, mai repede de cãt cele mai iuţi trenuri ale nóstre.

O altã plóie coloratã a fost observatã la 31 Martie 1847 pe lãngã Chambery. Apa erà amestecatã cu o materié lãptósa care aveã aparenţa argilei; şi veni veste din Savóia şi mai ales de la Marele Sant-Bernard că căduse acolo o ninsóre roşie pãmîntósa care acoperi pãmîntul pe o grosime de cãte-vã degete: acéstã ninsóre se întinse la distanţe fórte mari la Paris, Orleans, Vosgi şi fu urmatã de furtuni cari trecurã în Spania, Portugalia şi în Africa: nu póte fi aşã dar vorba de coloraţiunea zãpeşilor observatã pe munţii Alpi din cauza cunoscutã a unor vieşuitóre fórte mici cari o colorezã, ci de pulberea pãmîntósa care a cădút în plóia de la Chambery.

Plóia din 27 Martie st. n. 1872, semená fórte bine cu o plóie de sînge, însă uscãndu-se se constatã că depuneã un praf de pãmînt fin gãlbuiú.

Vom mai citã încã şi plóia din 30 Aprilie 1863 în care se constatã pulberi argilóse şi feruginóse amestecate cu un nisip fin: adevérat îngrăşemînt pentru pãmînt.

În fine cu cãt timpul înainte şi constatãrile cari confirmau aceste vederi se înmulţirã.

S'au mai atribuit coloraţiunea acestor ploii, unora, cel puţin, şi faptulú că ar conţine flóre de puciosã, dar s'a recunoscut în urmã că nu erã puciosã ci polen (praful galben din interiorul flóreii) de pini saú molifiţi p. e. plóia din 7 Maiú 1877 de la Cahors (Franţa).

In resumat. Ploile dise de sînge sînt ploii colorate, cari au existat şi existã şi nu sînt fenomene rare, iar coloraţiunea lor e datorită fie pulberilor pãmîntóse fie polenului pe care le conţine şi care pot fi aduse de vënt şi nori de la distanţe colosale.

I. Otescu.

O povată pe sãptãmãnã.

Nu e nicî un prieten mai bun de cãt meşteşugul ce şi-ã ales.

TEATRU SĂTESC

Alături de școala de adulți, de ședători și de predica din amvon, teatrul poate fi un însemnat organ de cultură la sate. Am pute dice că el, — teatrul, — este chiar cel mai însemnat organ. Rostul rîndurilor ce urmăză e tocmai scoterea la ivelă a acestei încredințării.

Nimic nu face intipărire asupra omului ca traiul și chipul de purtare al semenilor săi. E în fie-care om o taġnică năzuință de a imita pe alții. După omeni cu cari vine în atingere își formeză și el viața. Dacă am duce pe un om într'o comună numai cu suflete bune și cinstite, l-am pute mai cu înlesnire îndreptă. Dacă pe același om l-am pune să trăească într'o cetate de omeni răi și desfrinați, va ave destulă vreme înainte sa să se strice și el. Spune-mi cu cine te aduni, dice înțelepciunea poporului, ca să-ți spun eu cine ești.

De multe-orî nu e nevoie de multe, prea multe exemple bune sau rele, ca omul să se ia după ele. Un învățator cuminte priceput, cu rost in gospodăria lui, poate fi cel mai de frunte exemplu bun pentru săteniil din comuna sa. O fermă minunată, cu un pămînt bine lucrat, cu semințe alese, cu unelte bune, cu omeni muncitori, poate scote din sărăcie sute și miil de omeni, numai prin puterea cea mare a exemplului. Un preot evlavios, și cu vorba și cu fapta, va ave de sigur destulă înriurire asupra enoriașilor săi. Numărul unor asemenea exemple e fără de sfirșit.

E adevărat că sătenul nostru nu lasă cu multă înlesnire obiceiurile sale bune sau rele. Trebuie să trecă multă vreme pînă cînd el să vadă și să primescă alte obiceiuri, mai bune de cât ale lui. El se mulțumesc cu ce a apucat și prin urmare cunosce, și nu se ia lesne după ce nu cunosce de cât pe deasupra. A trecut multă apă pe Dunăre, pînă săteniil să se hotărască a și lua un plug de fier. Dar cînd el au vedut și s'au încredințat că un asemenea plug e mai practic, că taie mai adânc brazda, că muncesc mai ușor, s'au pătruns și l-au luat. Și după exemplul dat de unul s'au luat alți dece, și apoi alți o sută, și pilda s'a întins atunci repede și a prins bine.

Pornind de aci, că exemplele bune sau rele sînt imitate de mulțime, putem spune că tot ast-fel va fi și cu teatrul.

Teatrul e oglinda stării sufletesci a omenirii. Pe el vedî și auđi ce veđi și auđi in lume. Deosebirea cea mare e însă că

pe când in lume poți vedé și auđi de tóte, în teatru, — într'un anumit număr de césuri, — veđi și auđi mai mult despre un anumit lucru bun sau rău. Apoi pe teatru sînt lucrurile așa imbinat, jocul actorilor așa făcut, că îți p'ace mai mult de cât pe lume. De pildă cu mai multă plăcere ai câtă la o cértă petrecută pe teatru de cât în lume, de și amîndoué nu-s de cât cértă.

Mă gîndesc eu cu câtă dragoste nu se uită țáranul la paľáțele de la comedie. Cele câte-vá panglicării ale acestora îi fac să se mire și să se crucescă. Cătă admirare nu are el pentru calul care ghicesce pe bețiv, pentru scamatorul care îi ia césul, îl sfarmă și îl scóte după câte-vá minute tot bun. Când s'a întâmpat să vadă unde-vá câte un mic teatru, el aseménă actorii cu lumea. Intocmai ca mahalagiul, care strigă către actori, vedénd că aceștia voesc să dea cu revolverul : «Nu dați, că mâncați pușcária!» țáranul crede în simplitatea lui că scena și lumea una sînt.

Un teatru la sat ar fi o școlă prețioasă pentru țáranii. Pe el ar vedé ce aduce ura, gura, rěutatea, vițiu, nesciința. Din el ar învăța iubirea de familie, de lege, de moșie. Pe teatru ar cunosce el jertfirea de sine, supunerea la legile țării, luminarea minții. In chipul de lucrare al celor după scenă s'ar vedé pe sine cu păcatele și bunurile sale și și-ar mai lăsá din cele dintâiu și ar îngriji de cele din urmă.

Pe lângă menirea-í culturală, teatrul ar mai avé la sat și pe cea desfátătoare. Sînt sigur că cu mai multă plăcere ar ascultá țáranul ceea ce se spune acolo, de cât cele ce le spune un prieten, între șepte rachiuri bėute cu acesta. Ii trebuie și țáranului, care n'are altă plăcere de cât bėutura și altă desfátare de cât cãrciuma, un alt loc de petrecere. Trebuie scos aprópe fără voia lui din primejdiósa casă, unde el, — pe lângă mica-í avere, agonisitá cu greú, — mai bea dílele lui, hrana și viéta nevoiașei lui familii. Și scãparea n'o vom gási de cât în ce am spus : adicã în școlele de adulți, în predicii și ședători, și mai ales în teatrul popular.

Cu dreptate scriam 'odatá într'o cãrticicá, despre teatrul la sate :

Să am pe lume vre-o putere, așí înființa în orí-ce sat un teatru. Și pe la rěspãntiile drumurilor mari așí seméná câte unul. Vreme multá n'ar trece și lucruri minunate s'ar dovedi. Din aceste nobile școle ale virtuții, ale iubirii de țară și de ómeni,

ale înălțării sufletesci, vor porni pe calea cea bună multe suflete. Prin ajutorul lor se vor înturna din calea pierdării mulțime de păcătoși. Pușcăriile, cârciumile și chiar spitalele n'ar mai face atâta sumedenie de pradă.

Că ideea se pôte foarte bine pune în practică, ne-aū dat-o pe ică pe colo câți-vă învățatori inimoși, cu dragoste de nēm. Elevii lor aū jucat pe mica scenă din sat piese teatrale anume alcătuite de d-l T. Speranță.

E acum vremea că atât numărul scenelor cât și acela al pieselor să crească. Am fi foarte fericiți să constatăm în curind o mișcare serioasă, în această privință, — cel puțin prin comunele de mâna întâiu. Să nu se uite că școla rurală bine condusă, va aduce mîntuirea populațiunii rurale care pôte fi prada nesciinței și a relelor de tot felul.

Luminătorii satelor nu așteptă, credem, îndemnul autorității, ca să dea avînt frumôsei și folositoareii idei a răspândirii teatrului popular.

Grig. Teodossiu.

Pagina glumăță

SFATUL RĚU

- Veđi tu ce frumôse mere?
- Hai să luăm și noi că nu ne vede nimeni!

De nu v'ar prinde numai cel de pe gard.

Cronica Agricolă și Comercială.

Cu începutul lunii lui Septembre mulți agricultori aveau multe speranțe că în această lună, li se vor pute realiza una din cele mai mari dorințe, într'o bună recoltă a rapiței în anul viitor. Dar din cauza lipsei aprópe complete de plóie în cele mai multe județe ale țării, speranța lor cu privire la producțiunea rapiței pare că s'a nimicit pentru tot-d'a-una. Chiar dacă am presupune că în cursul lunii Octombre vor căde plóii abundente, aceste plóii numai folositoare rapiței nu pot fi; în acele locuri unde pînă acum din cauza secetei și a insectelor încă nu s'a prăpădit; de óre ce timpul fiind prea înaintat și răcoros rapița are să se prăpădească la cel mai mic frig, în starea de vegetațiune în care se găsește actualmente. Indată ce vor începe nopțile să fie brumóse, tóte semănăturile de rapiță a căror frunze nu s'aú premenit, și n'aú mărimea cel puțin a unei palme, o să se prăpădească. La semănăturile de rapiță cu frunzele premenite și ceva mai dezvoltate, dacă iarna nu va fi prea fríguroasă se va pute aștepta o bună recoltă.

Un lucru se impune, ca în locul rapiței pierdute din cauza secetei să se seme grâu sau la primăvară să se seme alte plante oliaginoase ca rapițe de primăvară și camelina, etc. În tot cazul seceta din Septembre ne-a prăpădit pentru anul viitor una din cele mai bânóse recolte și în acelaș timp mai timpurie. Un alt rėu al secetei a fost că semănatele de grâu și secară nu s'a putut face în bune condițiuni, din cauza pămîntului tare, cu tóte acestea în speranța că vor căde plóii, agricultorii aú început a face cât mai multe semănături, fără ca mulți să se gîndescă ce aú să recolteze.

Din gránele semănate, fórté puține sînt rėsărite, căci în cele mai multe locuri grăul stă ascuns sub brada pămîntului uscat în tocmai ca și în magazii, cu deosebire că în magazii stă scutite de insecte, pe când în pămînt pot să fie mîncat de ciorî, unde semănătura s'a făcut la suprafață, fără să mai punem la aceste daune și relele insectelor.

Rėul secetei de o cam dată este cu mult mai mare pentru semănături de cât s'ar crede, chiar daca am lăsă la oparte rapița, mult regretată ca plantă bânósă și de export pentru comerțul nostru cu străinătatea. Rėul este mare, căci deși semănăm, dar din cauza secetei care se prelungește, nu putem sci ce vom recoltă.

Dar un proverb dice: *fie-care rėu trebuie să aibă și binele*. În cazul de față însă rėul este mai mare de cât binele, cu privire la producțiunea noastră agricolă. Totuși seceta din luna acésta, a iuțit cócerea porumburilor semănate mai de timpuriu, și întru cât-vă chiar și pe cele semănat mai târziu, aú mai reparat întru cât-vă rėul ce răcéla a adus asupra recoltei viilor.

Culesul viilor, care în unele localități au început de pe la 15 Septembrie, s'a putut face în bune condițiuni; dar mustul este acru, din cauză că strugurii n'au fost destul de bine copti.

Seceta a mai iuțit coccerea pómelor de toamnă; acest lucru se poate proba prin marea abundență de póme cópte și gustóse la mâncat, ce dîlnic inundă piața Bucuresciului ca și a altor orașe de la noi din țară, precum și prin eftinătatea lor. La acest bun se mai poate pune și cosirea liveđilor naturale pentru a 2-a óră, și în unele părți chiar și pentru a 3-a óră, și uscarea finului (otavei) în bune condițiuni.

Insă binele arătat în rîndurile de mai sus, nu se poate compara nici pe jumătate cu rēul ce seceta a adus pînă în prezent semănăturilor de toamnă, a căror producțiune formeză adevăratul articol de export și mai bănos pentru agricultura noastră. Recolta pómelor și a viilor, nu pot înlocui nici odată exportul grăului și al rapiței, ori cât ar fi de abundente aceste recolte, și chiar nici porumbul. Pricina este că atât via cât și pomii sînt cultivați pe suprafețe restrânse, și-apoi unde mai punem filoxera și mana din acest an?

Deci rēul se vede de la începutul semănăturii, și un bun agricultor va trebui să se gîndescă chiar de acum ce măsuri va trebui să ia la primăvară pentru repararea lui, va trebui a-și face un adevărat plan economic, de la care nu va trebui a se abate nici o clipă, fiind-că ori-ce abatere ar fi în dauna lui economică.

De aceste măsuri ar trebui să se ocupe chiar stăpînirea, îndemnând, dacă va fi de trebuință chiar prin «*Monitorul oficial*» pe agricultori, de a-și mai schimba sistemul de cultură. Insuși schimbarea climatei din țara noastră ne arată acest adevăr din *an* în *an* mai mult, fără ca noi să dăm destulă atențiune acestei schimbări.

În Septembrie ca și în Octombrie, și mai cu sémă în Octombrie se culege porumbul. Aici voiú să vorbesc de modul de păstrare al porumbului, de către sătenií noștri. Ceí mai mulți, dacă nu toți, când pun porumbul în coșare, în loc să alégă cel copt de cel necopt, îl pun la un loc, ast-fel că cel necopt strică și pe cel bun, și în cazul acesta se hrănesc cu mămăligă stricată din care se îmbolnăvesc de *pelagră*. Dacă din cauză de economie nu vor a da porumbul cel necopt *vitelor de muncă* ori *rîmătorilor*, atunci este bine ca porumbul ne copt să-l puie în podul casei într'un strat rar de tot, ca porumbul să se pótă uscă. Chiar în cazul când acest porumb sătēnul nostru nu l-ar întrebuiță pentru hrana sa, ci a vitelor sale, el va fi mai hrănitor, și vitele vor fi mai câștigate la hrana lor și vor puté munci mai bine, iar rîmătorii se vor îngrășă mai de grabă.

Chiar și în cazul când sătēnul și-ar păstră tot porumbul în

podul casei, este bine a pune la oparte porumbul necopt, sau foarte puțin copt. Așa fac sătenii străini și bine fac, și ei nu suferă în cazul acesta în număr atât de mare de pelagră, după cum sufer la noi. În luna Octombrie se adună de pe câmp și cartofii cari se păstrează peste iarnă în gropi sau în beciuri. În privința culturii ca și păstrării cartofilor s'a vorbit destul în *Albina*. Să nu se uite nici zarzavaturile și varza, cari în timpul iernei îndulcesc traiul fie-cărui sătean. Dacă zarzavaturile trebuincioase în timpul iernei, ca și varza, nu le-am cultivat în grădinile noastre de la sate din cauza unui rău obicei, atunci trebuie să ni le cumpărăm mai de timpuriu și să ni le punem în beciuri ori în pivnițele noastre, în nisip, afară de varză, care se pune la puțină ca să se acrescă, căci în cazul acesta se păstrează mai bine.

Dacă sătenii noștri, în anul acesta au făcut greșeli, de nu s'a cultivat zarzavatul și varza în grădinile lor, la anul viitor să nu mai facă această greșală. Pentru ce ei să plătescă *bir*, grădinarilor bulgari, cari le sînt cu mult inferiori ca omeni înțelepți și chiar ca muncitori de câmp. *Birul*, care îl plătesc sătenii noștri acestor grădinari, ca și orașenii, va rămâne în țară, și nu va trece în Bulgaria. Acest *bir*, în loc să lase un *gol* în punga sătenuiului, va umple punga lui, și este mai bine a avea punga plină de cât golă. Cu acest *bir* se vor pute cumpăra *haine* și *cărți* copiilor, din cari au să învețe *iubirea de patrie*, de pămînt și buna economie, cultura plantelor și crescerea vitelor de muncă și a paserilor de curte. Deci învață cum trebuie la sate să se facă o bună gospodărie pentru binele și fericirea familiei sătenilor noștri, cari astăzi lasă mult de dorit.

Tîrgurile străine. În tîrgurile străine prețurile sînt aceleași pe cari le-am publicat în trimestrul de la începutul lui Septembrie.

V. S. Moga.

INFORMAȚII

Societatea funcționarilor publici.

Conform votului adunării generale de la 24 Septembrie 1900, membri Societății sînt convocați în adunare generală pentru Duminică 8 Octombrie, 1900 orele 8 $\frac{1}{2}$ dim. în localul școlii C. A. Rosetti, din strada Clemeștei.

La ordinea zilei: continuarea discuțiunii asupra modificărilor de introdus în statute.

La 1 Octombrie va apare *Apostolul*, organ săptămânal, sub direcțiunea unui comitet de preoți și mireni.

Apostolul va lupta pentru întărirea simțimîntului religios în poporul nostru și înălțarea bisericii naționale.

MICA PUBLICITATE

Cu 5 bani cuvîntul, iar pentru anunțurile cu un număr mai mare de cuvînte, de la 50 în sus, prețul pentru fie-care cuvînt este numai de 4 bani.

Direcțiunea generală a poștelor, telegrafelor și telefonelor. Se aduce la cunoștința generală că, cu începere de la 1 Octombrie viitor, intră în vigoare nouile taxe telefonice, cari sînt simțitor reduse față de cele actuale.

Costul abonamentului anual, pentru posturile instalate la domiciliu, este de lei 100 anual. În localurile unde abonații își exercită o profesiune, 150 lei anual. Pentru hotelere, restaurante, cafenele și localuri de consumațiune, 200 lei anual. Taxa pentru instalare de 150 lei, care se plătește odată pentru tot-d'a-una, poate fi achitată și în rate: 50 lei odată cu cererea de instalare, 50 lei după 3 luni, și restul de 50 lei după alte 3 luni. Taxele de abonament pot fi plătite anual, semestrial și chiar trimestrial, dacă acesta este dorința abonatului, care e rugat a o arăta în declarațiunea de abonament, pe care o va adresa d-lui diriginte al oficiului telefonic. Formularea «Declarațiunii de abonament» se pun gratis la dispozițiunea celor interesați în toate oficiile telegrafo-poștale din orașele unde există o rețea urbană.

DIRECȚIUNEA.

GRĂDINA PREOTUL ILIE, Biserica Cotroceni, București. — Arbori fructiferi, Arbori pentru șosele, Arbori altoiți de ornament, Arbuști, Plante urcătoare, Brazi, Pini austriaci, Thuia și altele. Stupi, Trandafiri, etc.

Caete Speciale cele mai bune și eficiente, sînt de Eugeniu Tisescu, Bacău Cartonate solide, hârtie bună, liniatură albastră potrivită fie-cărui obiect.

Clasa II urbană 25 bani
Cursul mediu pe ani separat 25 bani
Cursul mediu cartonate pentru doi ani 40 »

Clasa III, IV urbană și cursul superior rural 45 »
Adresați comanda însoțite de cost librăriei Margulius, Bacău, care expediază franco ori unde.

Societatea de Basalt Artificial și de Ceramică de la Cotroceni.

Capital social Lei 2.500.000 deplin vărsați
Sobe de portelan albe și colorate

Reprezentanța generală pentru toată țara

ZWAIPEL & Co. (Bucur. Calea Moșilor No. 81.
Iași, str. Mitropoliei No. 2.
Galați, str. Egalității No. 46.)

Textul pentru pregătirea lecțiilor, de Grigoriu institutor, Tisescu învățător, elegant lucrat.

Pentru institutori lei 3,50
» învăț. pe divisiile 3,50

Adresați comanda însoțite de cost, plus 50 bani porto, domnului Eugeniu Tisescu, Bacău.

BIBLIOGRAFIE

A apărut: *Teatru Popular de Th. Speranță.*

De necas. 0,50

Ce face dracu. 0,50

Ce face beția. 0,50

Câte trele se expediază franco contra Lei 1,50 în mărci postale, trimise Librăriei Leon Alcalay la București.

A eșit de sub tipar în editura d-lui Socec: ediția III, *Curs de Agricultură practică, pentru școlile Normale, Seminare și de agricultură practică,* de V. S. Moga.

Prețul 3 lei.

NOUA REVISTĂ ROMÂNĂ

PENTRU

POLITICĂ, LITERATURĂ, ȘTIINȚĂ ȘI ARTĂ

— Apare la 1 și 15 a fiecărei luni —

Cu colaborațiunea celor mai distinși scriitori, sub direcțiunea d-lui
C. RADULESCU-MOTRU.

Fie-care No. al Revistei coprinde articole politice și economice asupra chestiunilor de actualitate; studii literare și științifice; poezii, novele, lectură recreativă, etc., etc.

«Noua Revistă Română» ține în curent pe cititori cu întreaga mișcare culturală română.

— ABONAMENTUL PE UN AN 24 LEI — UN EXEMPLAR 1 LEU —

De vânzare la principalele librării din totă țara

Un No. de probă se trimite gratuit după cerere

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : BUCURESCI, PASAGIUL ROMÂN, 20.

Cel mai mare și cel mai vast magazin din Țară și singurul care vinde estin

LA TOATE SEZOANELE

București, Calea Victoriei 27, lângă Poliția Capitalei.

Ghete pentru bărbați

De vax cu elastic, 12,95, 11,95, 10,95

» » extra-fine, 13,95, 12,95, 11,95

» » cu șirete, 13,95, 12,95, 11,95

Ghete de lack pentru salon cu elastic și șirete, 12,95, 11,95

de lack întregi, 14,95, 13,95

» » facon Klappe, 15,95

» » pentru d-niiofiț. 14,95, 13,95

» » cu nasturi, 15,95, 14,95

» glace vax cu nasturi, 15,95, 14,95

» chevr. cu elastic. 15,95, 14,95, 13,95

» » nasturi, 16,95

Ghete color. simple, 13,95, 12,95

» » beseturi, 14,95, 13,95

» » șirete, 14,95, 13,95, 12,95

» » nasturi, 14,95, 13,95

» » piele rus. 15,95, 14,95

Pantofi pentru bărbați

De gems, 10,95, 9,95, 8,95

chevreaux american, 9,95

» » franțuzesc, 12,95

» color. 11,95, 10,95, 9,95, 8,95

» piele rusescă, 12,95, 11,95

Ghete pentru dame

De gems, 9,95, 8,95, 7,95

» chevreaux, 13,95, 12,95, 11,95, 10,95

» » ext. fine, 15,95, 14,95, 13,95, 12,95

» » High-Liffe, 16,95

» color. 12,95, 11,95, 10,95

» » High-Liffe, 15,95, 14,95

» » extra-fine, 13,95, 12,95, 11,95

Pantofi pentru dame

Colori și negre, 9,95, 8,95, 7,95, 6,95, 5,95, 4,95.

Ghete pentru băieți, fete și copii

Pentru băieți, 9,95, 8,95, 7,95, 6,95

» fete 6,95, 5,95, 4,95

» copii 5,95, 4,95, 3,95, 2,95

Numai la toate sezoanele se poate găsi încălțăminte bună și cu prețuri fabuloase de estine.

Magazinul la toate Sezoanele lângă Poliția. București, Calea Victoriei 27, București.

5%

Cupon de reducere pentru cititorii Albinel.

Cititorii revistei vor avea un scădemint de 5% din prețurile însemnate, prezentând cuponul.